

Első körlevél

A Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság
és a Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet
nemzetközi doktorjelölt konferenciát szervez
2008. augusztus 22-én és 23-án

„A magyarságtudományok önértelmezései” címmel.

Helyszín:
a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének
Illyés Gyula Archívuma
(Budapest, VI. ker., Teréz körút 13.)

Előzmény:

A Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság vezetősége 2004-ben elhatározta, hogy folyamatossá teszi a szakmai munkát a kongresszusok közötti időszakokban. Ennek érdekében 2005-ben doktorjelöltek előkongresszusa előzte meg a VI. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszust: *A magyarságtudomány műhelyei. Doktoriskolák konferenciája* címmel, Budapesten, 2005. augusztus 24–25-én. A rendezvényt hagyományteremtő szándékkal hívtuk létre, s most elérkezett az idő a folytatásra. Értelemszerű, hogy a bemutatkozást tematikailag összefogott, koherens konferenciákkal folytassuk.

A konferencia célja:

A rendezvény elsődleges célja változatlanul, hogy elősegítse a Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság szellemi utánpótlásának nevelését. A Doktoriskolák konferenciája a magyarságtudomány iránt érdeklődő PhD-s hallgatók és fiatal kutatók számára rendszeres nemzetközi fórumot kíván biztosítani két kongresszus között. A nemzetközi tudományos esemény felerősítheti a külföldi hallgatók érdeklődését a hungarológia iránt, elősegítheti a külföldi hungarológiai doktori képzés kiteljesedését, a hazai és külföldi hungarológiai műhelyek tudományközi együttműködését, s végső soron a magyarságtudományi kutatások szemléleti és módszertani megújulását. Ugyanakkor szorosabbá és szervezettebbé teheti a Társaság és az egyetemek, illetve az új tudósgenerációk kapcsolatát. A Doktoriskolák konferenciája nem utolsósorban céljának tekinti a 2010-ben Kolozsvárott megrendezésre kerülő VII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus szakmai előkészítését.

A konferencia fő témája:

A 2008-as doktori iskolák konferenciájának témájául a magyarságtudományok önértelmezéseit választottuk ki. E témának a vizsgálata *interkulturális* és *kultúraközi szemléletet* igényel, és a legkülönbözőbb készülő hungarológiai disszertációkat érintheti. A program összeállításakor megkülönböztetett figyelmet kívánunk fordítani az alábbi kérdésekre:

- Hogyan határozták meg saját feladatukat a magyarságkutatás egyes szaktudományai.
- Tudománytörténeti távlatból melyek voltak a magyarságtudomány önszemléletének meghatározó fordulatai, melyek a szemléleti folytonosság összetevői.

– A magyarságtudományok eddigi önértelmezései szinte kivétel nélkül *fogalomtisztázó munkára* vállalkoztak. Hogyan körvonalazhatók a magyarságtudományok önszemléletében a legutóbbi évtizedekben végbement változások?

– Mennyiben időszerű azoknak az örökölt fogalmaknak a felülvizsgálata, melyek meghatározták a magyarságtudományról való gondolkodást a XX. században?

Az elméleti reflexiók az éppen időszerű tennivalók távlatából kísérelték meg feltárni a hungarológia tudományos problémáit. A hagyományok szellemétől nem volna idegen, ha a jelen konferencia résztvevői is megkísérelnék kijelölni a kutatások további alakulásának kívánatos irányait. Fontosak lehetnek a konferencia fő témájának sokoldalú megközelítésében fiatal tudósainknak saját tudományos tevékenységükre irányuló reflexiói, a hazai és a külföldi nézőpontok találkozásai. A megértésnek ezek az eseményei nyithatnának új távlatokat nagyhatású magyarságkutatóink szellemi örökségének újraértelmezésére.

A konferencia céljának tekinti *önértelmezés és intézményesülés* összefüggéseinek a vizsgálatát. A hungarológiai kutatás, oktatás és kultúraközvetítés intézményei, társaságai, médiumai időről időre kísérletet tesznek a hungarológia tudományos mibenlétének, helyének és feladatának meghatározására. Önértelmezés és intézményesülés kapcsolatának tanulmányozásához eszmetörténeti, tudományelméleti, szociológiai, kultúra- és médiatudományi megközelítések egyaránt hozzájárulhatnak.

A magyarságtudományok önértelmezéseinek visszatérő kérdése: mit jelent *a hungarológia itthon és külföldön*? Tudomány- és kultúraközi párbeszédet igényel e kérdésre adható válaszok jelenkori megértése. Miként lehetséges a magyar nyelv, történelem és kultúra kutatásáról szólni külföldi közönségnek? Milyen módon képes a magyarságtudomány megszólítani a külföldi befogadót? Hogyan gondolkodik a magyar anyanyelvű kutató, amikor idegen nyelven külföldiek számára a magyar kultúra alkotásainak bemutatására vállalkozik? Milyen értelmezői műveleteket végez az idegen nyelvű kutató, amikor magyar jelenségeket saját kultúrája közegébe kísérel meg áthelyezni. A saját és idegen kultúra közötti párbeszéd létesítéséhez milyen filozófiai, antropológiai, nyelv- és szubjektumszemléleti előfeltevések szolgáltattak kiindulópontként a magyarságtudományok önértelmezéseiben? E kérdéskör tanulmányozása változatlanul időszerű az egységesülés korában. Összehasonlító távlatok kidolgozásától és érvényesítésétől várható e vonatkozásban a magyarságtudományok önértelmezése számára új szellemi ösztönzés.

A konferencia működési formája:

Mindenekelőtt lehetőséget kívánunk biztosítani a kevés számú előadást követő érdemi vitára, szakmai párbeszédre. A konferenciát követően az eszmecserét folytatni kívánjuk, ennek érdekében az NMT megújuló honlapja kínál folyamatosan elektronikus nyilvánosságot az itt közzétett előadásokhoz, vitákhoz kapcsolódó hozzászólásoknak.

Részvételi díj, egyéb költségek:

A konferenciára jelentkezőket részvételi díj nem terheli. Szállást a Balassi Bálint Intézet kollégiumában tudunk biztosítani, az utazási- és egyéb költségeket a küldő intézmény által vagy egyéb saját forrásból kell finanszírozni.

Jelentkezés:

Jelentkezni az előadás absztraktjával lehet elektronikus formában 2008. május 31-ig.

Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság
H-1067 Budapest, Teréz krt. 13. II/205-207.
E-mail: magyarsagtudomanyi.tars@axelero.hu
Tel./Fax.: 00 36 (1) 321 44 07

Tuomo Lahdelma – sk.
elnök
Nemzetközi Magyarstudományi Társaság

Monok István – sk.
főtitkár
Nemzetközi Magyarstudományi Társaság

Dobos István – sk.
elnök
DAB Nyelv-és Irodalomtudományi Bizottság